

Všeobecné informácie - Španielsko

Upozorňujeme, že verzia tejto stránky v pôvodnom jazyku [es](#) bola nedávno zmenená. Na preklade zobrazenej jazykovej verzie v súčasnosti pracujeme.

OBSAH

- 1 Ako sa vyhotovuje právny úkon nakladania s majetkom pre prípad smrti (závet, spoločný závet, dedičská zmluva)?
- 2 Mal by byť tento právny úkon zaregistrovaný? Ak áno, ako
- 3 Existujú nejaké obmedzenia slobodného nakladania s majetkom v prípade smrti (napr. povinný dedičský podiel)?
- 4 Ak právny úkon nakladania s majetkom pre prípad smrti neexistuje, kto dedí a koľko?
- 5 Aký orgán je kompetentný:
 - 5.1 v dedičských veciach?
 - 5.2 na preberanie vyhlásenia o odmietnutí alebo prijatí dedičstva?
 - 5.3 na preberanie vyhlásenia o odmietnutí alebo prijatí odkazu?
 - 5.4 na preberanie vyhlásenia o odmietnutí alebo prijatí povinného dedičského podielu?
- 6 Stručný opis konania na vysporiadanie dedičstva podľa vnútroštátnych právnych predpisov vrátane likvidácie dedičstva a rozdelenia majetku (zahŕňa to aj informácie o tom, či dedičské konanie začal súd alebo iný príslušný orgán z vlastného podnetu)
- 7 Ako a kedy sa niekto stáva dedičom alebo odkazovníkom?
- 8 Sú dedičia zodpovední za dlhy zosnulého? Ak áno, za akých podmienok?
- 9 Aké doklady a (alebo) informácie sa zvyčajne vyžadujú na účely registrácie nehnuteľnosti?
 - 9.1 Je menovanie správcu povinné alebo je povinné na základe žiadosti? Ak je povinné alebo povinné na základe žiadosti, aké kroky treba podniknúť?
 - 9.2 Kto je oprávnený vykonať právny úkon pre prípad smrti zosnulého a (alebo) spravovať dedičstvo?
 - 9.3 Aké sú právomoci správcu?
- 10 Aké doklady sa podľa vnútroštátnych právnych predpisov zvyčajne vydávajú v priebehu alebo na konci dedičských konaní na účely preukázania postavenia a práv oprávnených osôb? Majú osobitné dôkazné účinky?

Tento informačný list bol vypracovaný v spolupráci s [Radou notárov EÚ \(CNUE\)](#).

1 Ako sa vyhotovuje právny úkon nakladania s majetkom pre prípad smrti (závet, spoločný závet, dedičská zmluva)?

Španielsko má v oblasti dedičského práva sedem rôznych právnych systémov. Tieto sa priamo uplatňujú na obyvateľov, ktorí nie sú španielskymi občanmi, a to na všetkých územiach s vlastnými právnymi predpismi odlišnými od španielskeho právneho

poriadku. Španielski štátni príslušníci sa riadia zásadou regionálneho občianstva (vzťah ku každému regulačnému územiú podľa španielskych vnútorných predpisov) – článok 36 nariadenia (EÚ) č. 650/2012 zo 4. júla 2012.

Pokiaľ ide o právny úkon nakladania s majetkom v závete, je potrebné rozlišovať medzi úpravou podľa spoločného občianskeho práva v súlade s občianskym zákonníkom z roku 1889 v znení viacerých zmien (predovšetkým od vydania španielskej ústavy v roku 1978) a úpravou podľa miestnych alebo osobitných zákonov autonómnych spoločenstiev s právomocou v oblasti občianskeho práva (Galícia, Baskicko, Navarra, Aragónsko, Katalánsko a Baleárske ostrovy).

Podľa spoločného občianskeho práva je závet dedičským právnym titulom, keďže vo všeobecnosti dedičská zmluva alebo spoločný závet nie sú prípustné. Závet môže byť:

Otvorený: to je bežný spôsob vyhotovenia závetu pred notárom. Notár závet spisuje a preto pozná jeho obsah, ktorý je uvedený v úradných záznamoch notára a zaznamenáva sa vo Všeobecnom registri závetov ministerstva spravodlivosti prostredníctvom Generálneho riaditeľstva pre registre a notárske služby.

Uzavretý, v súčasnosti už nepoužívaný: tento závet je notársky overený bez toho, aby notár poznal obsah právneho úkonu nakladania s majetkom v závete.

Vlastnoručne napísaný závet: tento zriedkavo používaný závet je ručne napísaný závetcom, pričom každá strana obsahuje podpis a dátum a závet spĺňa niektoré osobitné formálne požiadavky. Jeho obsahom je posledná vôľa závetcu.

Ustanovenia spoločného občianskeho práva sú dostupné na webovej lokalite Španielskeho úradného vestníka (<http://www.boe.es/buscar/pdf/1889/BOE-A-1889-4763-consolidado.pdf>). Preklad uvedeného textu do angličtiny a francúzštiny je dostupný na týchto webových lokalitách: <http://www.mjusticia.gob.es/cs/Satellite/es/1288774502225/ListaPublicaciones.html>

V miestnych alebo osobitných právnych predpisoch (*Derechos forales o especiales*) sú stanovené vlastné pravidlá pre závety, ktoré sú platné na jednotlivých územiach a obsahujú rôzne špecifické koncepcie uznávané v týchto oblastiach. Niektoré akceptujú spoločný závet a dedičskú dohodu alebo zmluvu.

Text konkrétnej úpravy podľa miestnych alebo osobitných právnych predpisov je dostupný na tejto webovej lokalite: <http://www.boe.es/legislacion/codigos/codigo.php?id=48&modo=1¬a=0&tab=2>

2 Mal by byť tento právny úkon zaregistrovaný? Ak áno, ako

Závety pripravené pred notárom musí overujúci notár zaregistrovať (závetca o to nemusí osobitne žiadať) vo všeobecnom registri závetov, ktorý spravuje, ako už bolo uvedené, ministerstvo spravodlivosti prostredníctvom Generálneho riaditeľstva pre registre a notárske služby. Ak závet existuje, v tomto registri bude zaznamenaný dátum najnovšieho závetu a predchádzajúce závety a úradné notárske záznamy, v ktorých bol daný závet uvedený. Ak overujúci notár už nevykonáva prax, aktuálne informácie o notárovi alebo archíve, kde by mohol byť závet uložený, môžu poskytnúť notárske komory (<http://www.notariado.org>).

Tento register nie je verejne prístupný. Prístup majú iba osoby, ktoré môžu preukázať, že majú legitímny záujem o dedičstvo po smrti závetcu, počas svojho života samotný závetca alebo jeho osobitný zástupca alebo v prípade nespôsobilosti je prístup možný prostredníctvom súdneho príkazu.

3 Existujú nejaké obmedzenia slobodného nakladania s majetkom v prípade smrti (napr. povinný dedičský podiel)?

V španielskom spoločnom práve sa vyhradzuje časť dedičstva pre určité skupiny príbuzných vo forme zákonného podielu. Podľa občianskeho zákonníka zákonný podiel je podiel dedičstva, ktorý závetca nemôže rozdeliť, pretože táto časť je zo zákona vyhradená pre určitých dedičov, ktorí sa označujú ako „zákonní dediči“.

1. Zákonní dediči sú:
2. Deti a potomkovia vo vzťahu k svojim rodičom a predkom.
3. Ak neexistujú uvedené skupiny, rodičia a predkovia vo vzťahu k svojim deťom a potomkom.
4. Vdova alebo vdovec spôsobom stanoveným v právnych predpisoch.

Zákonný podiel detí a potomkov predstavuje dve tretiny dedičstva otca a matky. Otec a matka však môžu rozdeliť jednu z dvoch tretín predstavujúcich zákonný podiel s cieľom zväčšiť dedičstvo svojich detí alebo potomkov. Zostávajúca tretina sa môže voľne rozdeliť. Charakteristické je prisúdenie práva nad celým majetkom, keďže vo všeobecnosti je to *pars bonorum*, s niekoľkými výnimkami.

V miestnych alebo osobitných zákonoch sú stanovené rôzne pravidlá s konkrétnymi ustanoveniami týkajúcimi sa zákonných podielov. Každé z týchto pravidiel je potrebné preskúmať, aby sa určili špecifické aspekty upravené na každom z týchto území.

Tieto aspekty siahajú od zákonného podielu *pars bonorum* po podiel *pars valorum* zahŕňajúci právo na podiel na hodnote majetku, ktorý sa vyplatí v hotovosti, a ide o jednoduché právo na peňažnú hodnotu (napríklad v autonómnom spoločenstve Katalánsko). Ďalej sem patrí symbolický zákonný podiel (v autonómnom spoločenstve Navarra), kde je jednoducho potrebná symbolická formulácia v závete závetcu, na základe ktorej vzniká povinnosť sumu vyplatiť.

4 Ak právny úkon nakladania s majetkom pre prípad smrti neexistuje, kto dedí a koľko?

Opäť by sme si mali pripomenúť, že v Španielsku existuje sedem systémov dedenia. Ak neexistujú dediči zo závetu, podľa spoločného občianskeho práva sa dedičstvo delí v tomto poradí: deti, rodičia (v oboch prípadoch je manželský partner nositeľom užívacieho práva voči jednej tretine v pomere k jednej tretine alebo jednej polovici dedičstva, na ktoré sa vzťahuje užívacie právo), vdova alebo vdovec, príbuzní poručiteľa a štát. V prípade dedenia bez závetu v prospech príbuzných môžu dediť iba príbuzní, ktorí patria aspoň do štvrtej triedy dedičov (t. j. prvostupňoví bratranci). Právo dedenia bez závetu neplatí pre ďalšie triedy dedičov.

Miestne zákony obsahujú špecifické ustanovenia o týchto otázkach. Okrem možnosti, aby dedili potomkovia, predkovia, vdovy /vdovci a ďalší príbuzní, miestne zákony uznávajú aj možnosť, aby na svojom území dedilo autonómne spoločenstvo, a dokonca aj konkrétna inštitúcia vo forme a za podmienok stanovených v príslušných právnych predpisoch.

5 Aký orgán je kompetentný:

5.1 v dedičských veciach?

Príslušnými na rozhodovanie o dedičských právach sú notári, v závislosti od stupňa pokrvného príbuzenstva, a súdy.

Ak má dedič španielsku štátnu príslušnosť alebo ak ju nemá a musí prevziať svoje dedičstvo v Španielsku, vyhlásenie o prijatí alebo zrieknutí sa dedičstva a okrem toho vyhlásenie o prijatí na základe súpisu dedičstva je možné urobiť pred španielskym konzulom alebo pracovníkom diplomatických služieb s konzulárnymi funkciami. Takíto pracovníci však vzhľadom na svoju extrateritoriálnu pôsobnosť nie sú príslušní v nesporových veciach (*expedientes de jurisdicción voluntaria*), ktoré riešia notári na španielskom území (ako sú napríklad vyhlásenia dedičov v prípade dedenia bez závetu).

5.2 na preberanie vyhlásenia o odmietnutí alebo prijatí dedičstva?

Vo všeobecnosti platí, že prijatie alebo zrieknutie sa dedičstva sa vykonáva pred notárom. Existujú však osobitné prípady, v ktorých sa takéto prijatie alebo zrieknutie vykonáva pred súdom. Výslovné prijatie sa môže vyjadriť aj prostredníctvom súkromného dokumentu. Z dôvodov evidencie a v prípade, keď ide o priznanie majetku, sa však bude vyžadovať verejný notársky dokument. Zrieknutie možno vyhlásiť pred orgánom, ktorý koná z dôvodu zodpovednosti, ktorú musí uplatniť vo veci dedenia. Tým nie je dotknutá možnosť konania, ako už bolo uvedené, španielskeho konzula alebo pracovníka diplomatických služieb s konzulárnymi funkciami.

5.3 na preberanie vyhlásenia o odmietnutí alebo prijatí odkazu?

Vo všeobecnosti sa na notárov vzťahujú vysvetlenia uvedené v predchádzajúcej časti.

5.4 na preberanie vyhlásenia o odmietnutí alebo prijatí povinného dedičského podielu?

Zákonného podielu sa nemožno zriecť alebo ho prijať. Získava sa prostredníctvom odkazu alebo priznania dedičstva, s výnimkou súdnych konaní o nárokoch na vyplatenie peňažnej sumy alebo nehnuteľnosti z dedičstva.

V mimosúdnych prípadoch notári vo všeobecnosti majú na starosti všetky druhy vyhlásení týkajúce sa dedičstva a vzťahujú sa na nich vysvetlenia uvedené v predchádzajúcich častiach.

Je potrebné zdôrazniť, že pokiaľ ide o španielske právo, miestne alebo osobitné zákony autonómnych spoločenstiev obsahujú špecifické ustanovenia týkajúce sa prijatia alebo zrieknutia sa dedičstva. V rámci spoločného práva je všeobecným pravidlom, že čiastočné prijatie alebo zrieknutie sa dedičstva nie je možné. Existujú iba určité výnimky, ako je zväčšenie dedičstva nad rámec zákonného podielu, predbežný odkazovník, ktorý je zároveň dedičom aj odkazovníkom, a niektoré prípady viacnásobných odkazov.

6 Stručný opis konania na vysporiadanie dedičstva podľa vnútroštátnych právnych predpisov vrátane likvidácie dedičstva a rozdelenia majetku (zahŕňa to aj informácie o tom, či dedičské konanie začal súd alebo iný príslušný orgán z vlastného podnetu)

Dedenie prebieha pred notárom, ak existuje dohoda medzi osobami, ktoré majú právo dediť, alebo pred súdom, ak takáto dohoda neexistuje. Všetky tieto kroky sa uskutočnia na žiadosť jednej zo zainteresovaných strán.

Súdne konanie o rozdelení dedičstva sa skladá z dvoch fáz:

- súpis a ohodnotenie aktív dedičstva,
- rozdelenie a priznanie majetku.

Ak to požadujú jednotlivé strany, súd môže prijať aj rozhodnutie o zásahu a administratívnych opatreniach v súvislosti s dedičstvom.

7 Ako a kedy sa niekto stáva dedičom alebo odkazovníkom?

Prijatím dedičstva alebo odkazu osoba získa štatút dediča alebo odkazovníka. Dedičstvo sa môže prijať priamo alebo na základe súpisu dedičstva. Priame prijatie môže byť výslovné (prostredníctvom verejného alebo súkromného dokumentu) alebo implicitné (prostredníctvom úkonov, ktoré nevyhnutne predpokladajú ochotu prijať dedičstvo alebo ktoré by osoba nebola oprávnená vykonať bez štatútu dediča). Na evidenčné účely a v prípade, keď ide o priznanie majetku, sa vyžaduje verejný notársky dokument.

8 Sú dedičia zodpovední za dlhy zosnulého? Ak áno, za akých podmienok?

V prípade priameho prijatia alebo prijatia bez súpisu dedičstva bude dedič zodpovedný za všetky záväzky súvisiace s majetkom a ich uspokojenie sa môže týkať nielen zdedeného majetku, ale aj vlastného majetku dediča.

V prípade prijatia dedičstva na základe súpisu dedičstva je dedič povinný splatiť dlhy a ostatné záväzky súvisiace s dedičstvom iba v rozsahu aktív dedičstva.

9 Aké doklady a (alebo) informácie sa zvyčajne vyžadujú na účely registrácie nehnuteľností?

Na registráciu nehnuteľnosti je potrebná verejná listina o prijatí dedičstva vydaná notárom alebo v prípade potreby rozhodnutie príslušného súdu spolu s doplňujúcimi dokumentmi, a to dedičským právnym titulom (závetom, zmluvou), ak bol prijatý, a vyhlásením dedičov doplneným o úplný úmrtný list a osvedčenie vydané Všeobecným registrom závetov.

9.1 Je menovanie správcu povinné alebo je povinné na základe žiadosti? Ak je povinné alebo povinné na základe žiadosti, aké kroky treba podniknúť?

Podľa španielskeho práva sa nevyžaduje vymenovanie správcu (*administrador*), za určitých podmienok je však možné sa na takomto vymenovaní dohodnúť počas delenia dedičstva.

9.2 Kto je oprávnený vykonať právny úkon pre prípad smrti zosnulého a (alebo) spravovať dedičstvo?

Ak bol vykonávateľ (*albacea*) závetu vymenovaný v závete (podľa spoločného práva), jeho úlohou bude správa dedičstva.

Závetca môže tiež v závete určiť audítora dedičstva (*contador partidor*), ktorý ocení a rozdelí majetok.

Vo všeobecnosti môžu byť vymenované tri osoby – vykonávateľ závetu, audítora dedičstva a správca dedičstva, pričom všetci majú administratívne právomoci, ktoré môžu byť upravené závetcom, sudcom a v niektorých prípadoch aj samotnými dedičmi.

9.3 Aké sú právomoci správcu?

Základné úlohy správcu dedičstva sú:

- zastupovanie dedičstva,
- pravidelné predkladanie účtov,
- ochrana hodnoty dedičstva a všetky ďalšie správcovské úkony, ktoré sa považujú za nevyhnutné.

10 Aké doklady sa podľa vnútroštátnych právnych predpisov zvyčajne vydávajú v priebehu alebo na konci dedičských konaní na účely preukázania postavenia a práv oprávnených osôb? Majú osobitné dôkazné účinky?

Ak dedičské konanie prebieha pred notárom, ten vydá verejnú listinu, ktorá má úplné dôkazné účinky.

Ak dedičské konanie prebieha pred súdom, sporné otázky sa budú riešiť súdnym rozhodnutím, ktoré predstavuje postačujúci titul o právach osôb, ktoré majú dediť. Tento titul sa sformalizuje pred notárom v súlade s právnymi predpismi.

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Posledná aktualizácia: 31/10/2018